

Ensimmäinen luku

TURUN NOITALINNALÄÄNI

Pöyveli Huurrelatva vilkaisi huolestuneena torin ylle kerääntyneitä mustia pilviä. Ukkonen jylisi, ja märkä pohjoistuuli piiskasi torin kojuja. Samassa viiltävä salama paukahti ja tori kylpi hetken kirkkaassa valossa ennen täydellistä pimeyttä. Noitien polttamista seuraamaan saapuneet kaupunkilaiset kavahtivat ja vetäytyivät kauemmaksi roviosta. Oliko tämä noitien kosto? Hyökkäisivätkö pahan voimat pimeyden turvin?

Pyöveli tuhahti kauhistuneelle väkijoukolle ja kaivoi tulukset esiin valmistautuen tehtävänsä.

”Pyöveli sytyttäkää rovio, ja tuokaa noidat tuomittavaksi,” mustakaapuinen pappi julisti.

Poltettavaksi oli määrätty kolme noitaa: mies, nainen ja lapsi. Sotilaat olivat tuoneet paikalle vain vanhan miehen ja suoraryhtisen naisen, Valpuri Kyni -nimistä lasta ei näkynyt. Paikalla oli vain kerjääviä, kylmissään hytiseviä orpolapsia.

”Lapsi puuttuu, teidän pyhyittenne”, Huurrelatva sanoi.

Mustakaapu tähyili kiihtyneenä väkijoukkoa.

”Noitatyttö Valpuri Kyni, missä on noitatyttö Valpuri Kyni? Etsikää se pakana ja tuokaa minulle. Ruhtinaallinen palkkio noidan löytäjälle”, mustakaapu karjui.

Tori tyhjeni nopeasti. Porvaristo lehahti keskikaupungille viitat ja helmat hulmuten. Rahvas ja orpopojat levittäytyivät kaupungin likaisille kujille.

Turun noitalinnaläänin käskijä Olavi Musta Bure kuunteli mustakaavun huutoja läheisen rakennuksen katolla. Hankien aikaan hänen luonaan oli vierailut venäläinen vampyyrinoita, upyr, joka oli tarjonnut suurta palkkiota parantajanoita Kynin ja hänen tyttärensä Valpurin vangitsemisesta. Musta Olavi oli saanut selville, että parantajanoita Kyni saapuisi syksyllä isänsä ja tyttärensä kanssa Turun markkinoille rohtokaupoille. Hän oli välittänyt tiedon noitia jahtaaville mustakaavuille, jotka määräisivät sotilaat vangitsemaan Kynin ja tämän seuralaiset. Noitatyttö oli kuitenkin päässyt pakoon. Tyttö oli löydettävä, muuten Musta Olavi ei saisi palkkiotaan.

Musta Olavi istahti luudalleen ja suuntasi Maarian kirkon hautausmaalle, missä oli hänen noitaklaaninsa pesäpaikka. Hän laskeutui

taputtavan ja hurraavan joukkonsa keskelle, joka koostui kiiluväisistä luutanoitasotureista ja kyystä.

Musta Olavi jakeli kiihtyneenä käskyjä ykkösmiehilleen. Rutto Olavin tuli johtaa kyystöarmeija satamaan ja tutkia lähtevät laivat tarkistukseen, ettei noitatyttö piileskellyt niissä.

”Tyttöä ei saa vahingoittaa, hän on liian arvokas. Mikäli löydätte hänet, tullette kertomaan minulle. Tulen itse paikalle ja vangitsen tytön. Hiuskaan ei saa taittua tytön päästä tai hölmöilijä menettää oman päänsä”, Musta Olavi määräsi.

Rutto Olavi hieraisi paiseiden peittämiä kasvojaan ja kääntyi kyystöarmeijansa puoleen. ”Liikkeelle!” hän mylväisi ja, vaikka hän oli pieni ja luiseva mies, häntä toteltiin empimättä. Knut Kirveshippa luutasotilaineen käskettiin tutkimaan kaupungin tulliaidan sisälle jäävä alue. Noitatyttö oli löydettävä ja heti.

Turun tuomiokirkon kylmän huoneen kaapissa piileskeli hento tyttö kissoineen. Valpuri Kyni ja hänen suurikokoinen Harmi-kissansa kuuntelivat kauhuissaan ulkoa kuuluvia huutoja. Valpuri ei ymmärtänyt, mitä oli tapahtunut. Hän oli tullut edellisenä päivänä äidin ja ukin kanssa markkinoille, ja torille saapuneet sotilaat olivat vanginneet heidät. Ukki oli onnistunut työntämään pikku Valpurin häkin kaltereiden välistä vapauteen, ja äiti käski piiloutua Harmin kanssa läheiseen kirkkoon ja pakenemaan tilaisuuden tullen Kastelholmaan.

Meteli ulkona jatkui, ja uteliaisuus voitti pelon. Kaksikko hiipi ikkunalle. Valpuri näki torilla tepastelevan mustakaavun, sotilaat ja äidin sekä ukin. Kauhuissaan Valpuri ja Harmi juoksivat takaisin kaappiin.

”Äiti käski pakenemaan Turusta, mutta emmehän me voi karata ja jättää äitiä?” Valpuri kysyi pyöritellen hermostuneena suortuviaan. Miksi äiti oli vangittu?

”Kyllä äitisi tietää, mikä on meille parasta”, Harmi sanoi.

Valpuri osasi eläinten kieltä, oli aina osannut. Äiti ja Harmi olivat varoittaneet paljastamasta sitä kenellekään. Ihmiset saattaisivat pelätä Valpuria, jos he saisivat tietää asiasta, ja pelokkaat ihmiset muuttuivat helposti vihaisiksi ja vaarallisiksi.

Harmi käpertyi Valpurin syliin ja kertoi, että hänellä oli suunnitelma, miten he pakenisivat. He menisivät ensin satamaan ja piiloutuisivat siellä Kastelholmaan lähtevään laivaan.

”Käsken myöhemmin kaikki kaupungin kissat kirkolle sähisemään ja mouruamaan. Metelin aikana kukaan ei huomaa, kun pakenemme rantaan”, Harmi kertoi. Hän oli yhtä peloissaan kuin Valpurikin, mutta varoi visusti näyttämästä sitä.

Valpurin äiti oli tytön syntymän jälkeen pyytänyt Harmia Valpurin elinikäiseksi suojelijaksi. Kuluneen kolmentoista vuoden aikana Harmi oli pelastanut suojattinsa lukuisia kertoja: milloin petollisilta kevätjäiltä, milloin eksymästä metsään, milloin kummilta kulkijoilta. Usein oli kaivettu kiviä nenästä ja nypitty muurahaisia varpaista. Valpuri oli aina ollut eloisa ja rasavilli tyttö. Kylän pojat olivat kiussanneet Valpuria hänen punaisten hiuksiensa vuoksi, mutta Harmi oli hätistellyt nassikat pakoon sähinän ja terävien kynsiensä avulla. Harmi rakasti Valpuria yli kaiken ja Valpuri Harmia.

Illan hämärtyessä Harmi herätti Valpurin ja he hiipivät ikkunalle tarkastamaan, ettei mustakaapuja väijyisi kirkon pihalla. Juuri sata-nut ensilumi oli peitellyt kuolleen maan ja pukunut puut ja pensaat hopeiseen hartiahuiviin.

”Ihanan näköistä”, Valpuri huokasi.

”Kuollut maa varjoiheen olisi sopinut paremmin suunnitelmaani”, Harmi sanoi. Hän kertoi tassuttelevansa satamaan tarkistamaan, mikä laivoista lähtisi Kastelholmaan. Valpuri ei saisi poistua kaapista mistään syystä ennen kuin hän palaisi.

Kaupungin kissat suostuivat Harmin pyyntöön mielihyvin, sillä mustakaapujen kiusaaminen oli niistä mieluisaa puuhaa. Turun Tuomiokirkon ikkunalaudat alkoivat hiljalleen täyttyä paikalle hipsuttelevista viiksiniekoista, viimeisenä paikalle tassutteli Harmi, joka aloitti lopunajalta kuulostavan konsertin. Mustakaavut pelkäsivät kissoja, noita paholaisten apureita, eivätkä uskaltaneet paikalle.

Konsertin aikana Harmi haki Valpurin, ja he suuntasivat nopeasti rantaan. Valpuri oli unohtanut puukenkensä kaappiin, ja nyt varpaita paleli, mutta urheasti hän kipitti Harmin perässä. Joella lipui pieniä ja suuria kuutteja sekä kalastajien avoveneitä. Lokit kirkuivat ja tappelivat pois heitetystä, mädäntyneistä kalanraadoista. Kaksikko nousi ensimmäiseen avoveneeseen ja piiloutui kajuuttaan, jossa oli kaksi sänkyä ja kalastajien tarvikkeita notkuva pöytä. Kylmässä ja kosteassa kajuutassa oli yksi ikkuna-aukko, ja katosta roikkui koverretusta nauriista tehty ritisevä, pahanhajuinen öljylamppu. Valpuri ja Harmi pujahtivat sängyn alle.

Valpurin etsintöihin komennettu noitasotilas kertoi johtajalleen Knut Kirveshipalle nähneensä kirkolta pakenevan tytön ja kissan, jotka olivat juosseet joelle päin. Tarkistus vahvisti Valpurin ja kissan piileskelleen kirkossa. Tassun- ja jalanjäljet johtivat kirkolta rantaan. Knut Kirveshippa käski noitansa luudille, ja he lensivät satamaan.

Valpuria ei saisi päästää pakoon. Rutto Olavi kyystöarmeijoiheen oli luikerrellut satamaan tarkistamaan laivoja, ja käärmeratsastajat pujottelivat jokaiseen isoon ja pienempään alukseen. Kaikkialla satamassa kuului kolkkoa naksuntaa. Ääni syntyi siitä, kun ratsastajat ja mädäntyneiltä raadoilta haisevat kyyt kommunikoivat keskenään kietoen kaksimetriset kielensä yhteen.

Rutto Olavin satapäinen kyyarmeija koostui raakalaismaisista käärmeennahka-asuisista noitasotilaista. Ratsuinaan sotilaat käyttivät jättimäisiä kyykäärmeitä. Kaikki sotilaat olivat luurangonlaihoja, koska noidan vatsaan istutettu kyympoikanen kalvoi kasvaessaan noidan sisukset. Kyy sikisi mahassa vuoden tai kaksi, sitten noita oksensi kyy, joka muuttui heti valtavaksi, viisimetriseksi kyyratsuksi. Kyy ja sen ratsastaja olivat tuomittuja elämään yhdessä koko kurjan elämänsä kuolemaan asti.

Alus kallistui, kun valtava kyyratsukko työntyi veneeseen. Kuvottava haju ja naksuttava ääni lähestyivät lähestymistään. Kyy pujotteli kajuuttaan ja pysähtyi sängyn viereen, jonka alla pakolaiset piileskelivät. Valpuri saattoi nähdä ratsun ja ratsastajan ihoilla vilistävät, iilimatomaiset iholoiset. Ratsastaja varmisti kajuutan tyhjäksi, jonka jälkeen ratsukko luikerteli ulos jättäen jälkeensä imelän kalmanhajun. Ratsastaja törmäsi lähtiessään ovenkarmiin ja pudotti huomaamattaan pikku pussin kajuutan lattialle. Kun Harmi kuuli ratsukoiden häipyvän, hän haki pussin ja työnsi sen Valpurin taskuun tutkiakseen sitä myöhemmin.

Myytyään saaliinsa torilla hyvään hintaan ja katseltuaan hetken koppavien kaupunkilaisten touhuja kalastajille tuli kiire takaisin

veneilleen ja merille. Kajuutassa piileskelevät Valpuri ja Harmi eivät tienneet, mitä ulkopuolella tapahtui. Kuului vain tömähdyksiä, kun tavaroita heiteltiin kannelle. Sitten kajuutan ovi potkaistiin auki, ja he näkivät suuret, mutaiset saappaat. Saappaat tömistelivät kajuutan perälle, ja joku istahti raskaasti sängylle. Valpuri ja Harmi pidättelivät hengitystään sängyn alla.

Ruskettuneet, känsäiset kourat riisuivat mutaiset saappaat sekä märät jalkarätit ja vaihtoivat kuivat ja puhtaat tilalle. Sitten lattiaan tömähceleivät saappaat poistuivat. Valpuri ja Harmi tunsivat, kuinka vene alkoi nytkähdellä eteenpäin. Helpotus täytti kaksikon mielen. He selvisivät pois kaupungista. Vene seilasi kaupungin tulliportille, ja virkamiehet utelivat kalastajilta, oliko tullattavaa. Ei ollut, ja vene pääsi jatkamaan kohti avomerta. Harmi uskaltautui tutkimaan, löytyisikö kajuutasta jotakin syötävää. Paikka oli täynnä kalastajien vaatteita, työkaluja ja verkkoja. Kaikki siististi paikoillaan, sillä avomerellä seilattaessa kaiken piti olla järjestyksessä. Harmi löysi kuivattua kalaa ja vei sen Valpurille. Kajuutan ovi aukesi ja joku astui sisään.

Likaiset nahkavirsut sekä pattipolvet pysähtyivät sängyn viereen. Valpuri sormeili suortuviaan hermostuneena ja pidätteli hengitystään.

”Jos ette heti nouse sängyn alta, huudan ukon avuksi”, tulija käski. Harmi ymmärsi, että nyt oli toteltava. He nousivat ja istuutuivat pelokkaina sängyn laidalle. Valpuri katsoi hämmästyneenä edessään seisovaa komentelijaa. Hikoileva, likaiseen säkkikangaskolttuun pukeutunut poika oli hädin tuskin hänen ikäisensä. Päässä pojalla oli hylkeennahasta tehty myssy.